

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 21 maja 2024 r.,
w sprawie M. M.
skazanego z art. 291 § 1 k.k. i .in.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 7 listopada 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1166/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu
z dnia 15 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI K 692/21

postanowił:

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
2. **obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

M. M., został oskarżony o to, że:

- I. W nieustalonym dniu w okresie pomiędzy 14 czerwca 2018 r., jednak nie później niż 5 października 2020 r. w miejscowości Ł., gmina S., powiat P. przyjął i pomógł w ukryciu elementy i części samochodowe w postaci:

- karoserii o wartości 2.500 złotych i silnika wraz ze skrzynią biegów o wartości 4.000 złotych pochodzących od pojazdu marki H. o numerze rejestracyjnym [...] i numerze identyfikacyjnym VIN [...] utraconego w wyniku kradzieży z włamaniem w okresie od 30 września 2020 r. godziny 16:30 do 1 października 2020 r. godziny 6:00 na terenie miasta P.,

- skrzyni biegów o wartości 2.500 złotych pochodzącej od pojazdu marki A. o numerze rejestracyjnym [...] i numerze identyfikacyjnym VIN [...] utraconego w wyniku kradzieży z włamaniem w dniu 29 marca 2019 r. w godzinach 19:00 - 20:55 na terenie miejscowości B., powiat p.,

- panelu sterowania radia o wartości 650 złotych pochodzącego od pojazdu marki M. o numerze rejestracyjnym [...] i numerze identyfikacyjnym VIN [...] utraconego w wyniku kradzieży z włamaniem w okresie pomiędzy 13 czerwca 2018 r. godzina 16:00 a 14 czerwca 2018 r. godzina 6:00 na terenie miejscowości S., powiat P.,

- radia z panelem środkowym o wartości 950 złotych pochodzącego od pojazdu marki C. o numerze rejestracyjnym [...] i numerze identyfikacyjnym VIN [...] utraconego w wyniku kradzieży z włamaniem w okresie pomiędzy 29 kwietnia 2019 r. godzina 19:30 a 30 kwietnia 2019 r. godzina 7:30 na terenie miejscowości D., powiat P., co stanowi elementy i części samochodowe o łącznej wartości 10.600 złotych, tj. o przestępstwo z art. 291 § 1 k.k.

II. W dniu 2 listopada 2017 r. w miejscowości Ł., gmina S., powiat P. użył jako autentycznej podrobionej umowy najmu zawartej w dniu 2 listopada 2017 r. pomiędzy A. F. zamieszkałą w Ł. przy ul. [...], S. a firmą FHU W. ul.[...], tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k.

III. W dniu 6 października 2020 r. w miejscu zamieszkania przy ul. [...] w S., powiat P., woj. [...], wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał środek odurzający w postaci kokainy o łącznej masie netto 2,11 g, tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2022 r., w sprawie o sygn. akt VI K 692/21, uznał M. M. za winnego czynów wskazanych w pkt I, II, III wyroku, tj. z art. 291 § 1 k.k., art.

270 § 1 k.k. i art. 62 ust. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył skazanemu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 7 listopada 2023 r., w sprawie o sygn. akt XVII Ka 1166/22, uchylił pkt 3 i 7 zaskarżonego wyroku sądu I instancji w odniesieniu do czynu opisanego w pkt III, tj. dotyczącego art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W odniesieniu do czynu opisanego w pkt III sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, do ponownego rozpoznania, w pkt I wyroku, wyeliminował z opisu czynu zapis dotyczący przyjęcia i pomocy w ukryciu części w postaci karoserii i silnika wraz ze skrzynią biegów o łącznej wartości 6.500 złotych, pochodzących od samochodu marki [...] o nr rej. [...] i nr VIN [...], w konsekwencji przyjmując, że łączna wartość opisanych w pkt I elementów i części samochodowych wynosi 4.100 złotych, w pkt 1 obniżył orzeczoną wobec oskarżonego karę do 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, w pkt 4 przyjął, że połączeniu podlegają kary orzeczone w pkt 1 oraz 2, w konsekwencji wymierzył oskarżonemu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację wywiódł obrońca skazanego, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu w jego punkcie 2 w ten sposób, że z opisu czynu zawartego w pkt I wyroku sądu I instancji wyeliminował zapis dotyczący przyjęcia i pomocy w ukryciu części w postaci karoserii i silnika wraz ze skrzynią biegów o łącznej wartości 6.500 złotych, pochodzących od samochodu marki H. o nr rej. [...] i nr VIN [...], w konsekwencji przyjmując, że łączna wartość opisanych w pkt I elementów i części samochodowych wynosiła 4.100 złotych, w konsekwencji obniżeniu orzeczonej wobec oskarżonego kary do 6 miesięcy pozbawienia wolności, w pkt 4 przyjmując, że połączeniu podlegają kary orzeczone w pkt 1 oraz 2, oraz w pkt 3 wyroku, oraz utrzymujący wyrok w pozostałej części w punkcie 3, tj. w pkt 2 i 3 na korzyść skazanego. Wskazał, że podstawę zarzutów kasacji stanowią:

1. rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść wyroku poprzez znaczne wykroczenie w ramach swobodnej oceny dowodów w ocenie zebranego materiału dowodowego tj. poprzez naruszenie zasad prawidłowego rozumowania, a ponadto wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 7 k.p.k.

w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 4 k.p.k.) poprzez przypisanie skazanemu popełnienia przestępstwa opisanego w dyspozycji art. 291 § 1 k.k., oraz w art. 270 § 1 k.k., podczas gdy zebrany i ujawniony materiał dowodowy nie wykazał dowodów o charakterze bezpośrednim popełnienia przez skazanego przestępstwa, a pozostałe przeprowadzone dowody nie wykluczyły w sposób nie pozostawiających wątpliwości innej wersji zdarzeń (proces poszlakowy) a w konsekwencji winien zgodnie z zasadą *in dubio pro reo* wątpliwości rozstrzygnąć na korzyść skazanego (art. 5 § 2 k.p.k.),

2. rażące naruszenie prawa materialnego tj. art. 291 § 1 k.k. oraz art. 270 § 1 k.k., poprzez uznanie, że skazany swoim zachowaniem wypełnił znamiona zarzucanych czynów w sytuacji, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nasuwa znaczne rozbieżności, wątpliwości, oraz nie wyklucza innych wersji zdarzenia,

3. rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść wyroku poprzez obrazę przez sąd II instancji przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k., polegające na niedostatecznym rozważeniu, a przede wszystkim pominięciu wniosku (oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka H. T.) i zarzutów wskazanych w treści apelacji, poprzez ogólne stwierdzenie co do akceptacji twierdzeń sądu I instancji, a ponadto niewłaściwym uzasadnieniu dlaczego zarzuty i wnioski sąd II instancji uznał za bezzasadne i czym kierował się sąd przy orzekaniu, w sytuacji gdy z bezspornie poszkalowanego charakteru procesu sąd odwoławczy ma obowiązek przyjąć dużo wyższe standardy przy orzekaniu i ocenie wyroku sądu I Instancji,

4. rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść wyroku poprzez dokonanie wadliwych ustaleń faktycznych i w konsekwencji niezgodnych z zasadami logiki i wskazaniem wiedzy konstatacji, w sposób znacznie wykraczający poza logiczne wnioski z przeprowadzonych i ujawnionych na rozprawie dowodów, a które to wynikały z nienależytego rozważenia przez sąd II Instancji zarzutów apelacji z dnia 4 lipca 2022 r. wywiedzionej przez obrońcę skazanego tj. naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k., art. 4 k.p.k. poprzez przypisanie skazanemu sprawstwa na podstawie poszlak poprzez przyjęcie, że skazany miał świadomość, że części samochodowe

ujawnione w garażu pochodziły z nielegalnego źródła, podczas gdy z zeznań świadka H. T., wynikają okoliczności odmienne, a dodatkowo większość części przechowywanych w garażu była legalna, a wszystkie części nabywane były na giełdzie samochodowej działającej w sposób legalny,

> błędnym uznaniu, że oskarżony posłużył się sfałszowaną umową najmu, podczas gdy był on wyłącznie pośrednikiem przekazywanej umowy pomieszczenia magazynowego, natomiast treść umowy znajdowała się w zaklejonej kopercie, zatem nie była ona dostępna skazanemu,

> uznanie, że skazany był użytkownikiem pomieszczenia magazynowego znajdującego się w Ł., podczas gdy części samochodowe tam ujawnione należały wyłącznie do H. T.

> uznanie, że skazany był użytkownikiem pomieszczenia magazynowego w Ł. w sytuacji, gdy świadek A. F. zeznała, iż nigdy nie widziała, aby skazany wchodził lub wychodził z pomieszczenia magazynowego, co więcej, aby magazynował tam jakiegokolwiek części samochodowe, przy uwzględnieniu, iż w pomieszczeniu magazynowym nie zostały ujawnione ślady daktyloskopijne, biologiczne, mające należeć do skazanego M. M., co wynika wprost z przeprowadzonych w toku postępowania przygotowawczego opinii.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania, w pozostałym zakresie utrzymanie wyroku w mocy.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym, zgodnie z treścią art. 519 k.p.k., od kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazu prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k., do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego. Kasacja, co już wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej

dokonanej przez sąd odwoławczy. Powyższe oznacza, że zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny dotyczyć orzeczenia odwoławczego. Jednocześnie podkreślić należy, że możliwość zarzucenia uchybienia wyrokowi sądu I instancji, może nastąpić tylko wówczas, gdy w treści zarzutu zostanie wykazane, że konkretne uchybienie przeniknęło do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo „wykazanie” powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Tymczasem na gruncie przedmiotowej sprawy zarzuty podniesione w omawianej kasacji zostały sformułowane instrumentalnie, celem wymuszenia zwykłej kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego, głównie w zakresie oceny dowodów. Przy czym nie sposób nie odnotować wadliwej konstrukcji zarzutów kasacyjnych, w których skarżący postawił dwa zarzuty wzajemnie wykluczające się, tj. obrazy prawa procesowego i materialnego w tym samym zakresie, tj. dotyczącym przypisania M. M. przestępstw określonych w art. 291 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że tak sformułowane zarzuty obarczone są wewnętrzną sprzecznością, wynikającą z faktu, iż dotyczą one tego samego zakresu. Obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (por. S. Zabłocki (w:) J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki - Kodeks postępowania karnego. Komentarz., Warszawa 2004, t. III, s. 111). Nie można zatem skutecznie postawić tego zarzutu, jak to czyni skarżący, z jednoczesnym kwestionowaniem przepisów postępowania w tym samym zakresie.

Ponadto w zarzucie z pkt 1 skarżący wskazał na jednoczesną obrazę przepisów prawa procesowego w postaci art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k., co także jest błędne. Nie można bowiem równocześnie zarzucać naruszenia wskazanych

przepisów, ponieważ o niedających się usunąć wątpliwościach można mówić dopiero po przeprowadzeniu prawidłowej i wszechstronnej oceny dowodów. Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 14 grudnia 2022 r. (sygn. akt IV KK 497/22, LEX nr 3458431) słusznie wskazał, że przepisy art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k. mają charakter rozłączny. W sytuacji, gdy sąd przeprowadzi postępowanie w sposób pełny, kompletny i podda zebrane dowody ocenie spełniającej rygory art. 7 k.p.k., to zastosowanie zasady z art. 5 § 2 k.p.k. może nastąpić, gdy tak przeprowadzona ocena dowodów potwierdzi istnienie wciąż niedających się - w oparciu o nią - usunąć wątpliwości.

Natomiast zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. może być podnoszony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia jakim jest kasacja tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy czynił samodzielne ustalenia faktyczne (zob. postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2023 r., III KK 634/22). Już tylko z uwagi na powyższe kasację należało ocenić w kategorii oczywistej bezzasadności, bowiem pozostałe zarzuty dotyczące nieprawidłowej kontroli odwoławczej w zakresie oceny materiału dowodowego należało ocenić jako niedopuszczalną polemikę z ustalonym stanem faktycznym przez sąd *meriti*, zaaprobowanym przez sąd II instancji, który wbrew twierdzeniom skarżącego wskazał, dlaczego uznał dane dowody za wiarygodne, a dlaczego nie, oraz że ustalony na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego stan faktyczny wskazuje na sprawstwo M. M. w zakresie przypisanych mu czynów określonych w art. 291 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k., których znamiona poddał szczegółowej i poprawnej analizie. W szczególności sąd odwoławczy uzasadnił, dlaczego uznał za wiarygodne zeznania świadka A. F.. Sąd odniósł się także do świadomości oskarżonego, że ujawnione w garażu części samochodowe pochodzą z kradzieży. Ponadto sąd II instancji prawidłowo wskazał na przyczyny uznania zeznań świadka H. T. za niewiarygodne oraz oddalenia wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie tego świadka.

W związku z powyższym zarzut opisany w pkt 3 kasacji, dotyczący obrazu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegający zdaniem skarżącego na przeprowadzeniu przez sąd odwoławczy nierzetelnej kontroli zawartych w apelacji zarzutów, co do oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należało ocenić w kategorii oczywistej bezzasadności. Z utrwalonego orzecznictwa wynika,

że o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wówczas, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, albo gdy kontrola ta miała charakter pozorny. Innymi słowy, zarzut rażącej obrazy art. 433 § 2 k.p.k. może być skuteczne tylko wtedy, gdy sąd II instancji nie rozpozna zarzutów apelacyjnych w ogóle lub gdy nie odniesie się do nich w uzasadnieniu orzeczenia, uwzględniając przy tym treść art. 457 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 28 marca 2017 r., III KK 490/16; postanowienie SN z dnia 29 grudnia 2021 r., II KK 593/21). Wbrew jednak twierdzeniom skarżącego sąd odwoławczy, jak wynika z uzasadnienia przedmiotowego wyroku, w sposób szczegółowy, odniósł się do wszystkich podniesionych przez obrońcę skazanego zarzutów, czego wynikiem było częściowe ich uznanie. W konsekwencji Sąd Okręgowy uchylił punkt 3 zaskarżonego apelacją wyroku, w którym skazano oskarżonego za przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i sprawę w tym zakresie przekazał sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, natomiast w toku postępowania odwoławczego postanowieniem z 23 lutego 2023 r. zwrócił się do biegłego E. W. o sporządzenie pisemnej opinii uzupełniającej, w której miał wyjaśnić rozbieżności dotyczące wyceny części od pojazdu marki H. nr VIN [...]. Trzeba dodać, że Sąd Okręgowy w ocenie stanu faktycznego nie poprzestał bynajmniej na wnioskach końcowych opinii pisemnej w tym zakresie, bowiem celem wyjaśnienia różnic i sprzeczności w opinii uzupełniającej wezwał biegłego E. W. na rozprawę w dniu 21 lipca 2023 r. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w omawianym zakresie i stwierdzeniu, że w niniejszej sprawie niemożliwym stało się konkretne ustalenie, jaka była rzeczywiście wartość elementów pojazdu H. ujawnionych w garażu oskarżonego, Sąd Okręgowy uznał, przy zastosowaniu art. 5 § 2 k.p.k., zgodnie z którym wszystkie wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść oskarżonego, że koniecznym jest wyeliminowanie z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 1 wyroku zapisu dotyczącego przyjęcia i pomocy w ukryciu części w postaci karoserii i silnika wraz ze skrzynią biegów o łącznej wartości 6500 zł pochodzących od samochodu marki H. o nr rej [...] i nr VIN [...], w konsekwencji przyjmując, że łączna wartość opisanych w punkcie I elementów i części samochodowych wyniosła 4100 złotych.

Powyższe pozwala na uznanie, że kontrola odwoławcza została przeprowadzona bardzo skrupulatnie w poszanowaniu dyspozycji przepisów ją określających, a zaskarżonych w kasacji.

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istotą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych, tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla skazanego niekorzystny. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. Z faktu zaś, iż określonym dowodom sądy nadały walor wiarygodności, innym zaś go odmówiły, nie sposób czynić zarzutu obrazy prawa (zob. postanowienie SN z dnia 3 września 2020 r., I KK 83/20; postanowienie SN z dnia 29 maja 2020 r., II KK 240/19).

W konsekwencji stwierdzić należy, że wniesiona kasacja sprowadza się do polemiki z ustaleniami faktycznymi sądu I instancji. Skarżący zmierza do przedstawienia własnej i odmiennej od ustaleń sądów obu instancji oceny przeprowadzonych dowodów oraz dokonanych na ich podstawie ustaleń stanu faktycznego, zatem formułując w ten sposób kasację, skargę tę potraktował jako kolejny instancyjny środek odwoławczy, co jest niedopuszczalne. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając skazanego kosztami postępowania kasacyjnego w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Wobec oddalenia kasacji, rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku stało się bezprzedmiotowe.

[SOP]

[ał]

